

ะเมินหลักสูตร
กษาการบริหาร
ไฏอุบลราชธานี
สาขาครุศาสตร์
ษภักอุบลราชธานี
ธีวิจัยทางสังคม
การสอน 2546.
นหลักสูตรศึกษา
ชาวิชาการสอน
ตร์ มหาวิทยาลัย
ยทางการศึกษา.

ะหลักการพัฒนา
ร : มิตรสยาม.
ว.(2551). กรอบ
บที่2 (พ.ศ. 2551-
มการอุดมศึกษา
แห่งชาติ. (2542).
กแห่งชาติ พุทธ
:บริษัทพรักหวาน

ารศึกษาแห่งชาติ
มเต็ม (ฉบับที่ 2)
บริษัท พรักหวาน

Retrieved Mach
ww.slidefider.net
odel/21540809.
F. & Kellaghan,
luation models
wer Academic

การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับ นักศึกษาครู Development Of Teaching And Learning Process To Enhance Students Ability In Writing Lesson Plan

อบลวรรณ ส่งเสริม**
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แมนมาศ ลีลสัตยกุล ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาพื้นฐาน กระบวนการจัดการเรียนการสอน และ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่
2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาวิธีสอน ภาคต้น ปีการศึกษา 2554 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
จำนวน 141 คน ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพปัญหาและกระบวนการจัดการเรียนการสอน, ความคิดเห็นของ
นักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน และความสามารถของนักศึกษาในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการวิจัย
แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐาน ระยะที่ 2 พัฒนาการกระบวนการจัดการเรียน
การสอน ระยะที่ 3 ทดลองใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล วิธีการเก็บข้อมูล ได้แก่ สัมภาษณ์
สนทนากลุ่ม เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อทดลองใช้ บันทึกอนุทิน สอบถามความคิดเห็น เครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสนทนากลุ่ม แผนการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกอนุทิน แบบสอบถามความคิดเห็น
ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ 1) มีการระบุมาตรฐาน/ตัวชี้วัดโดยไม่เข้าใจว่า
มาตรฐาน/ตัวชี้วัดมีความสำคัญและเกี่ยวข้องอย่างไรกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ 2) มีการระบุสาระการเรียนรู้
ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด 3) มีการระบุสาระสำคัญที่ไม่แสดงให้เห็นถึงแก่นความรู้ของเรื่องที่สอนและ
ไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ 4) มีการระบุชิ้นงาน/ภาระงานที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด 5) มีการระบุ
การวัดและประเมินผลไม่หลากหลายทั้งการใช้เครื่องมือและวิธีการ และการกำหนดเกณฑ์การประเมินไม่สอดคล้อง
กัน 6) มีการระบุการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดในมาตรฐาน/ตัวชี้วัด มีการนำ
แนวคิดหรือรูปแบบ/วิธีสอนมาใช้น้อยมาก กรณีที่มีการนำแนวคิดหรือรูปแบบ/วิธีสอนมาใช้จะมีการระบุขั้นตอน

* นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน และอาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
มหาวิทยาลัยศิลปากร
** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

เฉพาะที่สำคัญไม่ครบถ้วน กระบวนการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย 6 กิจกรรม ได้แก่ มาตรฐาน/ตัวชี้วัด
สาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ ชิ้นงาน/ภาระงาน การวัดและประเมินผล และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และพบว่า
นักศึกษาครุมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระดับเหมาะสมมากที่สุด และผลการประเมินความ
สามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาครู พบว่า นักศึกษาครุมีความสามารถในการเขียนแผน
การจัดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

คำสำคัญ : กระบวนการจัดการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาครู

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the fundamental problems, instructional process and activities and opinions related to the teaching and learning process on lesson plan writing. The samples included 141 second-year students who enrolled in the Method of Teaching course in the first semester of the 2011 academic year at the Faculty of Education, Silpakorn University. The variables were the index of item objective congruence lesson plans, students' opinions on teaching and learning process and students' ability in writing lesson plan. Research process was conducted in three phases. Phase 1; to study problems and fundamental information, Phase 2; to develop a process of teaching learning process methods and Phase 3; to implement the instructional method and evaluation. The data were collected through interviews, focus groups, evaluation of the writing lesson plans, journals and personal comments. The research instruments were structured interviews and focus groups, lesson plans, students' journals and questionnaires. The results were as follows. 1) The standards/indicators were identified but the students understood neither their importance nor their involvement in lesson planning. 2) The learning content was not relevant to the standards/indicators. 3) The identified content did not represent the core knowledge to be taught, nor did it relate to the learning content. 4) Assignments learning tasks did not relate to the standards/indicators. 5) The assessment was identified but not various in terms of both its usage and methodology. Moreover, the criteria was not relatively relevant. 6) Learning activities were not relevant to the objectives in accordance with the standards/indicators. Concepts, models or teaching methods were rarely adopted. If so, students failed to completely delineate specific and important steps. Teaching and learning process consisted of 6 activities; standards/indicators, learning content, identified content, assignments learning tasks, assessment and learning activities. The data revealed that, the students' ability in writing lesson plans increased.

KEYWORD: TEACHING LEARNING PROCESS, LESSON PLAN, STUDENTS

/ตัวชี้วัด
จะพบว่า
มันความ
เขียนแผน

process
writing.
rse in the
a variable
learning
phases.
teaching
valuation.
lans, jour-
s groups,
standards/
lvement in
identified
ing content.
sment was
ria was not
ce with the
dents failed
onsisted of
ning tasks,
esson plans

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542: 3) กล่าวถึงความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม โดยการจัดการระบบการเรียนรู้อาศัยผู้เรียนเป็นสำคัญและมุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นในการจัดการศึกษาทุกระดับจึงต้องยึดจุดมุ่งหมายและหลักการดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสมกับระดับการจัดการศึกษาซึ่งมีทั้ง ระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา และหากพิจารณาการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาทั้งส่วนที่เป็นของรัฐบาลและเอกชน ซึ่งในปัจจุบันเปิดรับนักศึกษาในหลายสาขาวิชานั้น จะพบว่ามหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาทุกแห่งต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้น เพื่อที่จะได้นำความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ดังนั้น บัณฑิตจึงควรมีคุณภาพตามมาตรฐานของวิชาชีพในสาขาวิชาที่บัณฑิตจบมาต่อไป ในการประกอบวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (มปป.: 8) ได้กำหนดไว้ว่า ผู้ที่จะประกอบวิชาชีพครูได้ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานความรู้ ทั้งหมด 9 ด้าน คือ 1) ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การจัดการเรียนรู้ 4) จิตวิทยาสำหรับครู 5) การวัดและประเมินผลการศึกษา 6) การบริหารจัดการในห้องเรียน 7) การวิจัยทางการศึกษา 8) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และ 9) ความเป็นครู จากเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูดังกล่าวเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่ามาตรฐานความรู้ทั้ง 9 ด้านมีความสัมพันธ์กับหน้าที่หลักของผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูโดยตรงเป็นสิ่งสำคัญที่สะท้อนว่า ครู

คุณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เป็นปัจจัยหลักสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษา เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นผู้นำปรัชญา แนวคิด และเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

การจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของผู้ประกอบวิชาชีพครูในปัจจุบันนั้น ครูผู้สอนจะต้องมีการวางแผนว่าจะสอนอย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และการวางแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวในวงการศึกษาเรียกว่า "การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้" นอกจากแผนการจัดการเรียนรู้จะเป็นการวางแผนการจัดการเรียนการสอนแล้วยังถือว่าเป็นเอกสารที่มีหน้าที่ในการสื่อสารความต้องการของครูผู้สอนที่สื่อสารให้ผู้เรียนทราบว่าการจัดการเรียนการสอนครูต้องการให้ผู้เรียนรู้และทำอะไรได้บ้าง มีข้อตกลงเบื้องต้น รายละเอียดการทำงานอย่างไร ซึ่งรายละเอียดนี้จะต้องมาจากการที่ครูตรวจสอบความต้องการของตนเองก่อนว่าจะสอนอะไรอย่างไรแล้วจึงสื่อสารต่อให้ผู้เรียนทราบให้เพื่อนครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชน ทราบด้วยว่าครูจะจัดการเรียนการสอนอะไรและอย่างไรบ้าง นอกจากนี้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูเขียนขึ้นยังเป็นเสมือนพันธะสัญญากับตัวเองและผู้อื่นว่าครูจะสอนและปฏิบัติตามที่เขียนไว้ และสามารถนำไปใช้ในการตรวจสอบ ประเมินครู เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาได้ด้วย และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันก็มีหน้าที่สำคัญอีกหลายประการ อาทิ เป็นการตีความหลักสูตรเพื่อนำหลักสูตรไปสู่การสอนซึ่งถือเป็นหน้าที่หลักที่สำคัญของครู นอกจากนี้การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้นี้ยังเป็นร่องรอยหลักฐานส่วนหนึ่งในการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่เข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพด้วยเช่นกัน ดังนั้น แผนการจัดการเรียนรู้ควรจะต้องมีการเขียนขึ้นอย่างมีคุณภาพมากที่สุด ด้วยเหตุนี้ครูจึงจำเป็นต้องใส่ใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพหรือการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้น ควรจะต้อง

มีการ บูรณาการเนื้อหาสาระ มีรายละเอียดแต่ละหัวข้อ เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน มีการระบุขั้นตอนการสอนที่ชัดเจน ตามลำดับก่อนหลัง มีการระบุข้อมูลสื่อประกอบการ จัดการเรียนการสอนและบอกวิธีการวัดและประเมิน ผลชัดเจน ใครอ่านแล้วต้องเข้าใจตรงกัน (ทิศนา ชม มณี, 2544 และนาตยา บิลันธานนท์, 2545) และในปัจจุบันประเทศไทยเรามีการนำมาตราฐาน (Standard) มาเป็นเกณฑ์ในการเทียบเคียงระดับคุณภาพในการ จัดการศึกษาด้วย ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวนี้จะเป็นตัว กำหนดว่าผู้เรียนควรจะต้องรู้และทำอะไรได้บ้างเมื่อเข้า มาเรียน และโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกแห่งก็จะต้องจัดการศึกษาตามหลักสูตรแม่บทซึ่งใน ปัจจุบันเรียกว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่อิง มาตรฐาน (Standard Based Curriculum) ครูผู้สอน จะกำหนดเป้าหมาย วางแผนการเรียนการสอน รวมทั้ง วางแนวทางการวัดและประเมินผลตามมาตรฐานที่ระบุ ไว้ในหลักสูตร ดังนั้น การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จึง เป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐาน ในหลักสูตร

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า ครู จำเป็นจะต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐาน ครูที่ต้องการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเองจึง จำเป็นต้องศึกษาหลักสูตรอิงมาตรฐานให้เข้าใจเพื่อเป็น การกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุ มาตรฐาน เพราะในอดีตก่อนนำมาตราฐานมาใช้ ครูจะต้องกำหนดจุดประสงค์เองว่าต้องการให้ผู้เรียนรู้ และทำอะไรได้แต่เมื่อมีมาตรฐานครูก็มีหน้าที่กำหนด จุดประสงค์และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และครูก็จำเป็นต้องทราบหลักการในการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยเพื่อเป็นแนวทางในการจัด กิจกรรมให้กับผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญนั้นครูจะมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกให้กับ ผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง มากที่สุด อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบความ

รู้ด้วยตัวเอง สามารถสร้างองค์ความรู้ได้เอง ดังนั้นใน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูจึงควรจะมีการ นำวิธีการสอนหรือเทคนิควิธีสอนใหม่ๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญมาใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วย เพื่อเป็นการกระตุ้น ความสนใจและเป็นวิธีการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว ขึ้น ลึกซึ้ง และนานขึ้นหรือคงทนขึ้น

ปัจจุบันหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการผลิต นักศึกษาคูไม่ว่าจะเป็นคณะครุศาสตร์หรือคณะ ศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยราชภัฏ จะมีการกำหนดรายวิชาบังคับ หรือบางแห่งเรียกว่า วิชาบังคับ (หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม, 2548) ที่กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียน รู้วิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แต่ในรายวิชา ดังกล่าวมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น รายวิชาวิธีสอน ทั่วไป รายวิชาการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาการจัดการเรียนรู้ รายวิชาหลักการจัดการเรียน รู้ เป็นต้น จากการกำหนดรายวิชาดังกล่าวผู้เรียนหรือนักศึกษาจะได้เรียนรู้วิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการกำหนดหัวข้อ และการระบุรายละเอียดในแผน การจัดการเรียนรู้ที่นักศึกษาแต่ละแห่งได้เรียนก็จะมีทั้ง ที่เหมือนและแตกต่างกันไปตามขอบข่ายของคำอธิบาย รายวิชา เมื่อนักศึกษาเรียนรู้การเขียนแผนการจัดการ เรียนรู้ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเตรียมความพร้อมก่อน ออกไปประกอบวิชาชีพครู นักศึกษาจำเป็นต้องเรียนรู้ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงหลักสูตรที่อิง มาตรฐาน ตลอดจนการใช้เทคนิควิธีสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ดังนั้น รายวิชาที่เกี่ยวข้องในการเขียนแผน การจัดการเรียนรู้ควรจะต้องมีการพัฒนาให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ในเรื่องดังกล่าว

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นับว่าเป็นหน่วยงาน หรือสถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตครูแห่งหนึ่ง ที่มุ่ง เน้นให้นักศึกษาคูมีความรู้และสมรรถนะในการ ประกอบวิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตาม ที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภากำหนด โดยเฉพาะในด้าน

การจัดการเรียนรู้ ครู ผู้วิจัยในฐานะ วิธีสอน (Method) ความสามารถใน นักศึกษาคูซึ่งเ็น รายวิชา (Course) และกระบวนการ: ปรัชญาการศึกษา วิธีสอนทักษะการ ต่างๆ เทคนิคกา การสร้างบรรยากาศ วินัยและการเสริม การเรียนรู้ตามหลัก ทำหน่วยการเรียนรู้ และนวัตกรรมกา การสอน การวัดเ กระบวนการจัดกา วิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นก แผนการจัดการเรีย การเตรียมความข นักศึกษาคูก่อนที่จ

วัตถุประสงค์ การวิจัยใน สภาพปัญหาการจัด การจัดการเรียนรู้ 2) ; สอนในการเขียนแผน ความคิดเห็นของผู้เี การสอนในการเขียน ทดลองสอนและคว ทดลองสอนแล้ว

ขอบเขตการวิจัย 1) ประชากร ปริญาตรี คณะศึกษ

การจัดการเรียนรู้ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่หลักของคนที่จะเป็นครู ผู้วิจัยในฐานะที่ได้รับหน้าที่เป็นครูผู้สอนในรายวิชาวิธีสอน (Methods of Teaching) จึงสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาครูซึ่งเป็นเนื้อหาส่วนหนึ่งที่ระบุในคำอธิบายรายวิชา (Course Description) ที่ว่า "ศึกษาความหมายและกระบวนการของการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาการศึกษากับวิธีสอน หลักและวิธีสอนแบบต่างๆ วิธีสอนทักษะการคิดและการพัฒนาทักษะการคิดระดับต่างๆ เทคนิคการสอนใหม่ๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การปกครองชั้นเรียน วินัยและการเสริมแรง การวิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ การจัดทำแผนการเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมการสอน การใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้" โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นนวัตกรรมในการวิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาครู ตลอดจนเป็นการเตรียมความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของนักศึกษาครูก่อนที่จะจบการศึกษาด้วยเช่นกัน

วัตถุประสงค์

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนลงมือทดลองสอนและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเมื่อทดลองสอนแล้ว

ขอบเขตการวิจัย

1) ประชากรเป้าหมายได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 2 และลงทะเบียนเรียนในรายวิชาวิธีสอน (Methods of Teaching) ภาคต้น ปีการศึกษา 2554 รวมทั้งสิ้นจำนวน 141 คน ประกอบด้วยกลุ่มที่ 1 จำนวน 50 คน กลุ่มที่ 2 จำนวน 34 คน และกลุ่มที่ 3 จำนวน 57 คน

2) ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างสภาพปัญหาและกระบวนการจัดการเรียนการสอน, ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน และความสามารถของนักศึกษาในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

3) ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคต้น ปีการศึกษา 2554 ทุกวันพุธ ระหว่างเวลา 13.00 - 15.00 น. รอบที่ 1 จำนวน 4 สัปดาห์ รอบที่ 2 จำนวน 4 สัปดาห์ และรอบที่ 3 จำนวน 4 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 12 สัปดาห์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสัมภาษณ์ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐานในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาครู และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2) แบบสัมภาษณ์สภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐานในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับครูที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์

3) แบบสัมภาษณ์สภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐานในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับอาจารย์ผู้สอนร่วม

4) แบบวิเคราะห์เอกสารสภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐานในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีนวัตกรรมกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาครู

6) แบบบันทึกอนุทินหลังการจัดการเรียนรู้

7) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนในการเขียนแผน

การจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาครู

8) แบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แบบ ประกอบด้วยแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐานในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ระยะที่ 2 พัฒนาระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาครู ระยะที่ 3 ทดลองใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล ในระยะที่ 3 มีการดำเนินการทดลอง 3 รอบ รอบละ 4 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 12 สัปดาห์ แต่ละรอบมีการศึกษาสภาพปัญหา พัฒนาระบวนการจัดการเรียนการสอน และทดลองใช้และประเมินผล ข้อมูลที่ได้จากรอบที่ 1 ได้นำมาพัฒนาเพื่อนำไปใช้ในรอบที่ 2 และข้อมูลที่ได้จากรอบที่ 2 ได้นำมาพัฒนาเพื่อนำไปใช้ในรอบที่ 3

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ สัมภาษณ์สนทนากลุ่ม เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อทดลองใช้บันทึกอนุทินหลังการจัดการเรียนรู้ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม แผนการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกอนุทิน แบบสอบถามความคิดเห็น ผลจากการวิจัยนำไปใช้ในการปรับปรุงเครื่องมือ โดยเฉพาะการวางแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยแบ่งตามวิธีดำเนินการ

วิจัย 3 ระยะ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐานในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

การศึกษาสภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐานในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ มีการศึกษาเอกสารตำรา เว็บไซต์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และมีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 กลุ่ม ประกอบด้วย นักศึกษาครูจำนวน 30 คน นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำนวน 25 คน ครูพี่เลี้ยงจำนวน 10 คน อาจารย์นิเทศก์จำนวน 10 คน และอาจารย์ผู้สอนร่วมจำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 77 คน มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์และการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และข้อมูลที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐานในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ได้นำมาเรียบเรียงเป็นรายด้านประกอบด้วย ด้านองค์ประกอบ ด้านหลักการเขียน และด้านปัญหาที่พบ สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ด้านองค์ประกอบ ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ชิ้นงาน/ภาระงาน การวัดและประเมินผล การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และเอกสารแนบท้าย

ด้านหลักการเขียน ได้แก่

1) มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ระบุมาตรฐาน/ตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นสาระการเรียนรู้ที่ผู้เรียนพึงรู้ได้ชัดเจน และมีพฤติกรรมที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้ เช่น อธิบาย อ่าน วิเคราะห์ เข้าใจ เห็นคุณค่า ตระหนัก ฯลฯ ระบุมาตรฐาน/ตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นคุณลักษณะของผู้เรียนในระดับชั้นที่สอนได้ถูกต้องตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และระบุมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่มีรหัสกำกับได้ถูกต้องตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด เช่น มาตรฐาน ท1.1 .... ป.3/1 ....

2) สาระการเรียนรู้ ระบุสาระการเรียนรู้

ที่แสดง
ทั้งประ
การเขียน
สาระกา
แกนกล
การศึกษา
แสดงราย
ตามลำดับ

เห็นสิ่งที่เ
มีความส
เป็นแก่นค
สำคัญที่เ

สำคัญของ
ต่างๆ ตาม
กำหนด จำ
สาร คิด แก่
สมรรถนะส
รู้ตามที่กำหนด
ของผู้เรียน
กำหนดในม
ของผู้เรียนส

5)

อันพึงประสง
ตามที่หลักสูตร
จำนวน 8 ด้าน
มีวินัย ใฝ่เรียน
รักความเป็นไ
อันพึงประสง
ที่กำหนดในม
พึงประสงค์ส
ที่กำหนดในม
พึงประสงค์สอ

6) ใ

และ
นรู้
เนใน
สาร
ษณ์
ษาคู
์พครู
เทคก์
รวม
ธีการ
ocus
เนื้อหา
ะยะที่
รเขียน
ยด้าน
นและ
เรียน
สำคัญ
/ภาวะ
เรียนรู้

รู้ได้
อธิบาย
งๆ ระบุ
งผู้เรียน
เนกลาง
ตรฐาน
งตามที่
นค เช่น
เรียนรู้

ที่แสดงให้เห็น องค์ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอัน
พึงประสงค์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน ระบุสาระ
การเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด ระบุ
สาระการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้
แกนกลางในระดับชั้นที่สอนตามที่หลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และระบุสาระการเรียนรู้ที่
แสดงรายละเอียดเนื้อหาหลักและเนื้อหาย่อยได้ชัดเจน
ตามลำดับ

3) สาระสำคัญ ระบุสาระสำคัญที่แสดงให้เห็น
เห็นสิ่งที่เป็นการเน้นความรู้ที่ผู้เรียนพึงรู้ ระบุสาระสำคัญที่
มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ระบุสาระสำคัญที่
เป็นการเน้นความรู้ในเรื่องที่สอนได้ชัดเจนถูกต้อง ระบุสาระ
สำคัญที่เขียนได้กระชับและได้ใจความ

4) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ระบุสมรรถนะ
สำคัญของผู้เรียนที่แสดงให้เห็นความสามารถในด้าน
ต่างๆ ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กำหนด จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการสื่อ
สาร คิด แก้ปัญหา ใช้ทักษะชีวิต และใช้เทคโนโลยี ระบุ
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เรียนพึง
รู้ตามที่กำหนดในมาตรฐาน/ตัวชี้วัด ระบุสมรรถนะสำคัญ
ของผู้เรียนสอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้ตามที่
กำหนดในมาตรฐาน/ตัวชี้วัด และระบุสมรรถนะสำคัญ
ของผู้เรียนสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระบุคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ที่แสดงให้เห็นพฤติกรรมที่ดีในด้านต่างๆ
ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต
มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน
รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ระบุคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์สอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ตามที่
กำหนดในมาตรฐาน/ตัวชี้วัด ระบุคุณลักษณะอัน
พึงประสงค์สอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้ตาม
ที่กำหนดในมาตรฐาน/ตัวชี้วัด ระบุคุณลักษณะอัน
พึงประสงค์สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

6) ชิ้นงาน/ภาระงาน ระบุชิ้นงาน/ภาระงานที่

แสดงให้เห็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติเพื่อสะท้อน
ความรู้ความสามารถได้ถูกต้อง เช่น ชิ้นงาน: ให้ทำผัง
ความคิด ภาระงาน: ให้นำเสนองานผังความคิด เป็นต้น
ระบุชิ้นงาน/ภาระงานที่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด
ระบุชิ้นงาน/ภาระงานสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้
และระบุชิ้นงาน/ภาระงานส่งเสริมให้เกิดสมรรถนะ
สำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7) การวัดและประเมินผล ระบุการวัดและ
ประเมินผลที่แสดงให้เห็นช่วงเวลาที่เหมาะสม พฤติกรรม
ที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติ รวมทั้งวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการ
วัดและประเมินผล เช่น หลังเรียน: ประเมินการนำเสนอ
งานผังความคิด โดยใช้วิธีการสังเกตและบันทึกลงใน
แบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียน เป็นต้น ระบุการวัดและ
ประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด ระบุการวัดและ
ประเมินผลสอดคล้องกับเรื่องที่สอน ระบุการวัดและ
ประเมินผลสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ
ระบุการวัดและประเมินผลที่มีการใช้เครื่องมือและวิธี
การที่หลากหลาย

8) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระบุการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถตาม
เป้าหมายที่กำหนดในมาตรฐาน/ตัวชี้วัด ระบุขั้นตอน
เฉพาะที่บ่งชี้การนำแนวคิดหรือรูปแบบ/วิธีสอนมาใช้
ครบถ้วน ชัดเจน

9) สื่อการเรียนรู้ ระบุสื่อการเรียนรู้ที่แสดง
ให้เห็นว่าเป็น วัสดุ/อุปกรณ์/วิธีการ ที่นำมาใช้ในการ
สอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ระบุสื่อการเรียนรู้
ที่ใช้ในการสอนที่แสดงถึงการใช้สื่อที่หลากหลาย ระบุ
สื่อการเรียนรู้ได้ตรงกันกับที่ระบุในการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ ระบุสื่อการเรียนรู้ครบถ้วนเมื่อเทียบกับที่ระบุ
ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

10) เอกสารแนบท้าย มีเอกสารแนบท้าย
ที่แสดงถึงสื่อการเรียนรู้และเครื่องมือในการวัดและ
ประเมินผลที่สามารถนำมาจัดทำในรูปแบบเอกสารได้
เช่น ใบความรู้ แบบฝึกหัด แบบทดสอบ แบบประเมิน
แบบสังเกต ฯลฯ มีเอกสารแนบท้ายที่มีชื่อเอกสาร

สอดคล้องกับที่กล่าวถึงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล มีเอกสารแนบท้ายที่มีการเรียงตามลำดับการนำไปใช้ และมีเอกสารแนบท้ายครบถ้วน

ด้านปัญหาที่พบ ได้แก่ ระบุมาตรฐาน/ตัวชี้วัด โดยไม่เข้าใจว่ามาตรฐาน/ตัวชี้วัดมีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับอย่างไรกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ระบุสาระการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด ระบุสาระสำคัญที่ไม่แสดงให้เห็นถึงแก่นความรู้ของเรื่องที่สอน และไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ระบุชิ้นงาน/ภาระงานที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด ระบุการวัดและประเมินผลหลายทั้งการใช้เครื่องมือและวิธีการ และกำหนดเกณฑ์การประเมินไม่สอดคล้องกัน และ ระบุการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด มีการนำแนวคิดหรือรูปแบบ/วิธีสอน มาใช้น้อยมาก กรณีนำมาใช้จะมีการระบุขั้นตอนเฉพาะที่สำคัญไม่ครบถ้วน

ระยะที่ 2 การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้นวัตกรรมกระบวนการจัดการเรียนการสอนขึ้น จำนวน 4 แผน มีการสังเคราะห์เทคนิคและวิธีการในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการวิเคราะห์สภาพปัญหาเชื่อมโยงกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. มีการระบุมาตรฐาน/ตัวชี้วัดโดยไม่เข้าใจว่ามาตรฐาน/ตัวชี้วัดมีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับอย่างไรกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยจัดเป็นกิจกรรม มาตรฐาน/ตัวชี้วัดมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1.1 แจกเอกสารบันได 3 ขั้น ซึ่งมีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมฐานกว้าง ปลายบนแหลม มี 3 บรรทัด

1.2 วิเคราะห์คำสำคัญ ประกอบด้วย สาระ มาตรฐาน ตัวชี้วัด และเรียงลำดับความสำคัญของคำ

1.3 ระบุคำที่สำคัญที่สุดในบันไดขั้น 1 และระบุคำที่สำคัญลำดับที่ 2 และ 3 ในบันไดขั้นต่อมา

1.4 อธิบายเหตุผลของการเรียงลำดับคำที่สำคัญลำดับที่ 1 ถึง ลำดับที่ 3

2. มีการระบุสาระการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด โดยจัดเป็นกิจกรรมสาระการเรียนรู้ มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนดังนี้

2.1 แจกตาราง KPA ซึ่งเป็นตาราง 3 คอลัมน์ ประกอบด้วย ช่อง K ช่อง P และช่อง A

2.2 ยกตัวอย่างข้อความตัวชี้วัด และ ระบุคำลงในช่อง KPA โดยยังไม่ต้องอธิบาย แต่ให้สังเกตการระบุคำแต่ละช่อง จำนวน 2-3 ประโยค จากนั้นวิเคราะห์ข้อความตัวชี้วัดที่กำหนดให้ และให้ระบุ คำลงในช่อง KPA ตามความเข้าใจ โดยสุ่มให้ตอบ คำถาม

2.3 ให้บอกสิ่งที่พบจากการสังเกต ลักษณะของคำที่ระบุในแต่ละช่องว่ามีลักษณะอย่างไร อาทิ เช่น ช่อง K คำที่ระบุจะสั้นบ้าง ยาวบ้าง มีปรากฏทุกตัวชี้วัดที่วิเคราะห์ และแสดงถึงเนื้อหาที่ต้องนำมาจัดการเรียนรู้ ช่อง P คำที่ระบุจะเป็นคำกริยาแสดงอาการ บางตัวชี้วัดไม่มีปรากฏ บางตัวชี้วัดมีปรากฏมากกว่าหนึ่งจุด และเป็นช่องที่แสดงถึงสิ่งที่ต้องปฏิบัติ ได้ ช่อง A คำที่ระบุจะเป็นคำที่มีลักษณะเป็นนามธรรม สะท้อนถึงคุณค่า ความดี ความงาม บางตัวชี้วัดไม่มีปรากฏ บางตัวชี้วัดมีปรากฏจุดเดียว บางตัวชี้วัด มีปรากฏควบคู่กับคำกริยาแสดงอาการ เป็นต้น

2.4 สรุปข้อมูลในภาพรวม

3. มีการระบุสาระสำคัญที่ไม่แสดงให้เห็นถึงแก่นความรู้ของเรื่องที่สอน และไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ โดยจัดเป็นกิจกรรมสาระสำคัญ มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนดังนี้

3.1 แจกช่องเอกสารให้ทุกกลุ่ม เอกสาร

ประกอบด้วย บัตรคำตัวชี้วัด จำนวน 4 ชุด และแถบ
ประโยคแก่นความรู้ 3 แถบต่อบัตรคำตัวชี้วัด 1 ชุด

3.2 ยกตัวอย่างตัวชี้วัด 1 ตัวชี้วัด จาก
นั้นวิเคราะห์ร่วมกันว่า K หรือเนื้อหาสาระคืออะไร

3.3 ยกตัวอย่างแถบประโยคแก่นความรู้
จำนวน 3 แถบ ให้ร่วมกันพิจารณาว่าแถบประโยคใดที่
เป็นแก่นความรู้ของตัวชี้วัดตัวอย่างข้างต้น พร้อมระบุ
เหตุผลทุกแถบประโยค

3.4 ให้ทุกกลุ่มวิเคราะห์เอกสารกลุ่ม
ตนเองที่เหลือทั้ง 3 ชุด เลือกประโยคที่เป็นแก่นความรู้
พร้อมระบุเหตุผล ตรวจสอบคำตอบร่วมกัน สรุปความ
คิดรวบยอดจากเรื่องที่เรียน

4. มีการระบุชิ้นงาน/ภาระงานที่ไม่สอดคล้อง
กับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด โดยจัดเป็นกิจกรรมชิ้นงาน/ภาระ
งาน มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนดังนี้

4.1 จับสลากที่เตรียมไว้ให้ คนละ 1 ใบ
ในสลากระบุข้อความชิ้นงานและภาระงาน คนที่ 1 อ่าน
สลากของตนเอง เพื่อนช่วยกันตอบว่าเป็นชิ้นงานหรือ
ภาระงาน บันทึกข้อมูลไว้ จนครบทุกคน

4.2 ร่วมกันระบุคำจำกัดความชิ้นงาน
และภาระงาน และอธิบายความสำคัญของชิ้นงานและ
ภาระงาน ว่าเป็นสิ่งสะท้อนความรู้ความสามารถของ
ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนแล้ว

4.3 ยกตัวอย่างตัวชี้วัด 1 ตัว วิเคราะห์
KPA พิจารณาชิ้นงานและภาระงานที่บันทึกไว้
แต่ละอย่างว่าสามารถนำมาเป็นสิ่งสะท้อนความรู้
ความสามารถของผู้เรียนตามตัวชี้วัดที่กำหนดได้หรือไม่

4.4 สรุปการกำหนดชิ้นงาน และภาระงาน
ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด

5. มีการระบุการวัดและประเมินผลที่
ไม่หลากหลายทั้งการใช้เครื่องมือและวิธีการ และ
กำหนดเกณฑ์การประเมิน (Rubrics Score) ไม่สอดคล้องกัน โดยจัดเป็นกิจกรรมการวัดและประเมิน
ผล มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนดังนี้

5.1 เลือกตัวชี้วัดร่วมกัน 1 ตัว และ

วิเคราะห์ KPA จากนั้นกำหนดชิ้นงาน หรือภาระงาน
1 อย่าง

5.2 นำชิ้นงานหรือภาระงานที่กำหนด
มาออกแบบการวัดและประเมินผลและกำหนด
คะแนนเต็ม

5.3 แจกตารางเกณฑ์การประเมินแบบ
ยังไม่ระบุเกณฑ์ให้ทุกคน จากนั้นยกตัวอย่างการระบุ
เกณฑ์การประเมินตอนที่ 1 จากนั้นให้ทุกคนพิจารณา
และระบุเกณฑ์การประเมินตอนที่ 2 ร่วมกัน

5.4 ร่วมกันอภิปรายความสำคัญ
ของการวัดและประเมินผล และการกำหนดเกณฑ์
การประเมิน

6. มีการระบุการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดในมาตรฐาน/ตัวชี้วัด
มีการนำแนวคิดหรือรูปแบบ/วิธีสอนมาใช้บ่อยมาก
กรณีที่มีการนำแนวคิดหรือรูปแบบ/วิธีสอนมาใช้จะมี
การระบุขั้นตอนเฉพาะที่สำคัญไม่ครบถ้วน โดยจัดเป็น
กิจกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีกระบวนการ
จัดการเรียนการสอนดังนี้

6.1 จัดกลุ่มละความสามารถเป็น
กลุ่มบ้าน (Home Group) นิ่งตามรายชื่อที่ได้แจ้งไว้ล่วงหน้า จำนวน 10 กลุ่ม ให้หมายเลขประจำตัวสมาชิก
ในกลุ่มจากนั้น แจกใบความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ/วิธีสอน
ที่แสดงขั้นตอนสำคัญ กำหนดให้ศึกษากลุ่มละ 1 เรื่อง
รวมจำนวน 10 เรื่อง

6.2 ให้สมาชิกที่มีหมายเลขประจำตัว
เหมือนกันของทุกกลุ่มมาเข้ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert
Group) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่ตนเองศึกษามา

6.3 ให้สมาชิกกลับเข้ากลุ่มบ้าน (Home
Group) เพื่อนำความรู้มาแลกเปลี่ยนกันแจกแบบ
ทดสอบให้ทุกคนทำ เผลยร่วมกัน และคิดคะแนนเฉลี่ย
ของกลุ่ม แสดงความชื่นชมการร่วมมือกันทำงาน
ทุกกลุ่มและให้กำลังใจในการทำงานเพื่อพัฒนาตนเอง
ในครั้งต่อไป

6.4 ให้นำเป็นกลุ่มตามอักษระยาศัย จำนวน